

Kiekvienam mūsų duota malonė pagal Kristaus dovanos mastą /Ef 4, 7/

2015 m. kovas Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 3 (152)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

Velykų belaukiant

Krikščioniškos konfesijos skirtingose tautose turi įvairiausių tradicijų, kurių laikymasis papuošia Velykų šventes. Kadangi evangelikai su abejone žvelgia į žmonių tradicijas Bažnyčioje, pakilkime aukščiau tradicijų – į dvasinį lygį. O „dvasinis“ lygmuo neretai prasideda gana nuspėjamai. Dažnas bažnyčią lankantis žmogus sutiktų su nuomone, kad jis yra geresnis už kriminalinį nusikaltėlį, kad jis ir jo bendruomenė yra teisingesni už kitus. Taip pat „tradiciniai“ krikščionys iš aukšto žvelgia į „netradicinius“, visai nesigilindami į tikėjimo subtilybes. Kitai smerkiančiai nuomonei susidaryti dažnai užtenka vien bulvarinės, nekrikščioniškos žiniasklaidos. Bažnyčios tradiciumą vėlgi suprantame visaip. Vienam Bažnyčia yra tik istorijos būrelis ar

muziejaus priedas, antram – priedas prie pareigų universiteto katedroje, trečiam – pozityvus politinis fonas. Jiems krikščionybė yra nepavojinga ir prijaukinta graži tradicija, istorinis ir kultūrinis paveldas. Savo ruožtu, „netradiciniai“ krikščionys dažnai linkę save vertinti kaip labiau teisius. Taigi Velykas švenčiame kaip mokame, kaip tikime. Visi stengiamės būti „realistais“, to realizmo besisemdami iš aplinkinio politinio – socialinio pesimizmo.

Iš tiesų realybė paprastai yra iš anksto nenuspėjama. Tai viena priežasčių, kodėl išpažįstu krikščionybę. Tai religija, kurios nebūtų įmanoma nuspėti iš anksto. Jei ji mums siūlytų tik tokį pasaulį, kokio visada tikėjome, įtarčiau, kad krikščionybę patys sugalvojome. Tačiau ji nėra tai, ką kas nors būtų įstengęs sugalvoti. Joje

yra kaip tik tas specifinis keistumas, kurį turi visi tikri dalykai, – rašė įžymus XX amžiaus krikščionybės apologetas C. S. Lewisas.

Didžiąją savaitę ir švenčiantiems Velykas visiems krikščionims verta atsisakyti savo išdidumo bei tariamo teismo ir tikėjimu iš naujo priimti „nenuspėjamą krikščionybės realybę“. Mums reikia tapti panašiais į bevardį kriminalinį nusikaltėlį, kuris savo mirties akivaizdoje išpažino Kristų:

Vienas iš nukryžiuotųjų nusikaltėlių piktžodžiavo Jam: „Jei Tu esi Kristus, išgelbėk save ir mus!“ Antrasis sudraudė jį: „Ir Dievo tu nebijai, pats būdamas taip pat nu-teistas! Mudu teisingai gavome, ko verti mūsų darbai, o šitas nieko blogo nepadarė“. Ir jis tarė Jėzui: „Viešpatie, prisimink mane, kai ateisi į savo karalystę“. Jėzus jam atsakė: „Iš tiesų sakau tau: šiandien su manimi būsi rojuje“. /Lk 23,39–43/

Kitos religijos yra gerokai labiau nuspėjamos. Pridarei nuodėmių, nesilaikė taisyklių sąrašo – esi pasmerktas. Jėzus suteikia viltį ir kitokią – dvasinę ir amžiną gyvybę kriminaliniam nusikaltėliui. Jėzus žvelgia į žmogų ne išoriškai, Jis neatsižvelgia į žmonių tradicijas, teismus ar bulvarinę žiniasklaidą. Jis žvelgia tiesiai į žmogaus širdį. Pagalvokime apie savo širdį. Ar kartais ji, mūsų širdis, nebus tamsesnė už to nusikaltėlio?

PASITIKIME VELYKASATVĖRĖ ŠIRDIS JĖZUI KRISTUI. JIS TURI GALIĄ VIETOJ KIETOS AKMENINĖS ŠIRDIES DUOTI JAUTRIĄ ŠIRDĮ IR AMŽINĄ GYVENIMĄ KARALYSTĖJE.

Gen. superintendentas
kun. Tomas Šernas

Su Lietuvos LAISVĖS diena – KOVO 11-AJA!

Dvidešimt penkeri metai. Šiandien, minėdami Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-erių metų sukaktį, ko gera, ne vienas susimąstome, ką šis laikotarpis reiškia žmogaus, žmonių sambūrių ir bendruomenių gyvenime.

Žmogaus gyvenime tai metas, kai visų pirma norisi veikti, o ne apmąstyti nuveiktus darbus, laikas, kai, rodos, jau pakanka ir jėgų, ir išminties... (Tik kodėl būdami vyresni tą visai žinystės ir galios pojūtį neretai

tik jų aplinką formuojančios technologijos, bet ir vertybės? Ir tai būdinga ne tik šiems laikams...

Pažvelkime į Mozės laikų Izraelį. Iš Egipto išėjo vergų karta, žmonės, kurie savo kailiu buvo patyrę, ką reiškia spauda, nelaisvė, negalėjimas laisvai nuspręsti ir pasirinkti savo kelio, negalėjimas būti savimi. Kai žvelgiame į jų kelionę per dykumą, tam tikra prasme regime ir paraleles su mūsų Tėvynės nepriklausomybės kelione. Vedami Dievo ir Jo

Viena vertus, be apgaulės pažvelgę į savo pačių širdis atrandame, jog šie norai labai žmogiški, suprantami ir nesmerktini, būdingi visiems laikams, visoms tautoms, visoms kartoms... Bėda slypi tik tame, kad (Teisėjų knyga tai patvirtina) su tokiomis nuostatomis įžengus į Pažado žemę izraelitams tapo nebe taip jau svarbu, ką joje garbinti – iš vergystės išvedusį vienatinį Viešpatį ar daug įvairių viešpačių ir viešpačiukų. Tai ne priekaištas mano Tėvynei šian-

VIENA ŽMONIŲ KARTA

Visa ta karta išmirė, užaugo kita karta, kuri nepažino Viešpaties nė matė Jo darbų Izraeliui (Ts 2, 10).

atsimename su atlaidžia šypsena?) *Parašiau jums, jaunuoliai, nes jūs stiprūs*, – tvirtina senyvas apaštalas Jonas, – *nes jūs nugalėjote piktąjį* (1 Jn 2, 14). Dvidešimtpenketis – jaunystės, jėgų, vaisingumo ir vilties metas, laikas susigrumti bei nugalėti ir taip kloti patikimą viso gyvenimo statinio pamatą.

O ką šis laikotarpis reiškia tautos ir valstybės gyvenime? Įdomu, kad šią ribą kaip svarbų slenkstį pripažįsta tiek sociologai, tiek politikai. Čia galima prisiminti kad ir mūsų (tiesa, gerokai „šlubuojančio“) Religinių bendrijų ir bendruomenių įstatymo nuostatą, jog religinė bendruomenė po dvidešimt penkerių metų gali siekti valstybės pripažinimo, nes ji jau, esą, įgijo pamatą visuomenėje... Kodėl? Nes dvidešimt penkeri metai – tai laikotarpis, per kurį gimsta ir užauga viena žmonių karta. Dažnai taip smarkiai besiskirianti nuo ankstesnės, kad abi pusės pajėgia tik burbėti viena ant kitos, kaltindamos „atsilikimu“, „sustabarėjimu“ ar „palaidumu“ ir „maištingumu“. Galbūt taip yra todėl, kad kartas atskiria ne

tarnų – Mozės ir Aarono, patikėję Dievo pažadu, kad nebus palikti ir apleisti, į nežinią (beje, labai entuziastingai) išėjo žmonės, kurių tikslas buvo laisvai aukoti ir tarnauti savo tautos Dievui (Iš 5, 1; 7, 16). Tačiau entuziazmui išblėsus jie stoji prieš pasirinkimą: vergystė be savo žemės, savo tautinės tapatybės, savo Dievo, tačiau kurioje *čia ir dabar* yra česnakais pagardintos sriubos, ar laisvė, už kurią, pasirodo, tenka aukotis ir kęsti nepriteklius. Ir nors jų nuostatos liudija jų gėdai, nors jų klaidingi pasirinkimai ir netikėjimas ilgam sustabdė pažadų išsipildymą, jie visgi negrižo į Egiptą.

Ir štai senoji karta išmirė, o prie Pažado žemės sienų stovi kovai pasiruošusi nauja, energinga karta... Karta, kuri apie vergystę žino tik iš tėvų lūpų. Nejučiom kyla klausimas, ar galimybė laisvai garbinti savo Dievą jiems buvo tokia pat vertybė, kaip ir jų tėvams? O gal vieni svarbiausių motyvų užimti Pažado žemę buvo „pieno ir medaus upės“, milžiniškos vynuogės, noras pagaliau rasti patogius namus ir „žmoniškai“ gyventi?..

dien, o skausmingas priminimas ir malda, kad rinkdamiesi, ką garbinti, išlaikytume atviras akis ir dievobaimingą širdį, o Kryžiaus neiškeistume į PATOGUMĄ...

O ką galima pasakyti apie kartas ir Bažnyčią? Didelė dalis mūsų bendruomenės narių tarnauja Viešpačiui panašų laikotarpį, o šeimose auga nauja mūsų vaikų karta. Tiesa, jei vieni jau pilnamečiai ir galbūt auginantys savo vaikus, kiti gal tik žengia į paauglystę, o kai kurie dar visai mažutėliai... Ne tai svarbu... Kartu keitimasis Bažnyčioje primena skaudžias istorijos pamokas – kai Dievo paliesta ir supurtyta tauta per ketvirtį amžiaus „išbarsto“ šį Dvasios išliejimą. Tai, kas vakar atrodė nesustabdoma, tai, kas buvo gyva ir realu, kaip perskirta Raudonoji jūra ar ugnies ir debesies stulpas, tai, ką tėvai matė savo akimis, kuo gyveno, ko bijojo, ko troško, vaikams, bent jau iki laiko, pažįstama tik iš tėvų pasakojimų. Ir tai ne jų, o jų tėvų kelias...

Tad ir kaip tėvai, ir kaip Bažnyčios nariai negalime užkimšti ausų klausimui: „Ar galime ką nors padanukelta į 3 p. ▶

Ekumeninės pamaldos Biržų reformatų bažnyčioje

Kovo 11 dieną Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui paminėti Biržų reformatų bažnyčia buvo sukvieta bendroms padėkos pamaldoms Biržų miesto ir rajono evangelikus: liuteronus, metodistus, reformatus, sekmininkus.

Šiais metais švenčiant 25-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines Biržuose buvo nuspręsta sukviesti evangelikus į bendras ekumenines pamaldas, kad šventė būtų iškiliau paminėta, bet kartu išliktų jauki, nuoširdi, kartu su tikėjimo broliais ir sesėmis. Kovo 11 dieną, 11 valandą – trečiadienį – į reformatų bažnyčią rinkosi seniai tame krašte veikiančių evangelinio tikėjimo bendruomenių žmonės: be šeiminkų – reformatų, liuteronai, su kuriais, pokariu nugriovus liuteronų bažnyčią, daug metų dalytasi Biržų reformatų bažnyčios pastatu, sekmininkai, 2012 m. atšventę šimtmečio jubiliejų, ir metodistai, kurių bendruomenę 1923 m. įkūrė kunigas Oskaras Kaufmanas. Pastarosios dvi Bažnyčios vykdo aktyvią diakoninę veiklą – yra įkūrę sėkmingai dirbančius vaikų dienos centrus.

Jubiliejines Valstybės atkūrimo šventei skirtas pamaldas laikė: reformatų parapijos klebonas kun. Rimas Mikalauskas, liuteronų – puikiai pripažęs Biržuose kun. Juozas Mišeikis

ir sekmininkų surinkimo ganytojas – Linas Šnaras.

Pamokslą pasakė kun. Juozas Mišeikis. Sekmininkų dvasininkas Linas Šnaras perskaitė Biblijos eilutes ir pasveikino susirinkusius tikinčiuosius. Pamaldose įprastai evangelikų reformatų liturgijai vadovavo kun. Rimas Mikalauskas. Dėl šeimyninių aplinkybių netikėtai pamaldose nebegalėjo dalyvauti metodistų kun. Giedrius Jablonskas (sveikiname jo šeimą gimus sūnui – Ryčiui!). Maldose dvasininkai dėkojo Dievui už malonę vėl laisvoje šalyje laisvai šlovinti ir tarnauti Viešpačiui. Meldėsi už Biržų rajono esamą ir būsimąją (išrinktąją naujai kadencijai) valdžią, už Lietuvos Vyriausybę, Seimą, Prezidentę. Už taiką Rytų Ukrainoje bei Artimuosiuose Rytuose.

Švęsti padėkos pamaldas ir šlovinti Dievą kartu visiems Biržų evangelikams – iki šiol nebuvo įprasta. Ši idėja kilo Biržų evangelikų reformatų seniūnų tarybos pirmininkui Merūnui Jukoniui, o jai pritarė parapijos kle-

bonas ir seniūnų taryba. Dvasininkai sutarė, kad nuo šiol kiekvienais metais švęsti padėkos pamaldas Kovo 11-ąją Biržų evangelikai rinksis kartu vis kitoje Biržų evangelikų bažnyčioje, laikantis tos bažnyčios evangelikų surinkimo liturgijos.

InfoRef.lt

◀ atkelta iš 2 p.

ryti, kad užtikrintume kartų tęstinumą Bažnyčioje? Koks mūsų vaidmuo?“. Istorija atskleidžia įvairiausių būdus ir priemones, kurių krikščionys imdavosi, stengdamiesi savo jėgomis tai pasiekti. Atminkime kad ir tokius kraštutinius dalykus, kaip antai dogminiai teiginiai, jog kūdikių krikštas „neatšaukiamai“ įsodina asmenį į konkrečią denominaciją, arba ištisų bendruomenių atsiskyrimą nuo socialinės technologinės pažangos... kurių rezultatai – iškreipta Bažnyčios (kaip eklezijos, surinkimo) samprata, žmonių pastangomis suformuotos struktūros, pasaulietiškas, drungnas tikėjimas ir, galiausiai, Dievo supurtymas netikėtose vietose ir būdais... Primenantis pamatinius principus: vien tikėjimu, vien malone... *Kas gimė iš kūno, yra kūnas, o kas gimė iš Dvasios, yra dvasia* (Jn

3, 6), – liudija Šventasis Raštas, o šimtmečių pamokos patvirtina, kad jokios žmonių pastangos, politiniai sprendimai ar tradicijos neapsaugos Kristaus nuotakos keičiantis kartoms. Gimimas krikščionių šeimoje nėra gimimas į Kristų. Krikščioniškas tėvų gyvenimo būdas nesuteikia išganyto vaikams – tai tik kelias prie Viešpaties aukuro, prie kurio dievobaiminga Ona atvedė išmelstąjį Samuelį... Įdomu, kad prie to paties aukuro augo ir Samuelis, ir Elio sūnūs, tačiau tik pirmasis išgirdo Viešpaties balsą ir atsakė į Jo kvietimą, antrieji gi, augdami Dievo tarno šeimoje ir Jo buvimo akivaizdoje, Viešpaties nei pažino, nei pripažino...

Dievo dovanojamas dvasinis atgimimas arba gimimas iš aukšto – vienas nuostabiausių dalykų ne tik atskiro tikinčiojo, bet ir visos Bažnyčios gyvenime. Kiekvienoje žmonių kartoje

Kristaus bažnyčia yra Jo pašauktoji, išrinktoji ir pagimdytoji kaimenė. Viešpats atranda ir šaukia savuosius tiek iš tų, kurie nuo vaikystės sekdami savo tėvų pavyzdžiu kaip Samuelis patarnauja prie malonės aukuro, tiek ir iš dvasinių patvorių ir lūšnynų – vietų, kuriose tarpsta nuodėmė, o Dievo vardas niekinamas. Tačiau Šventosios Dvasios pagimdyti dvasiniai vaikai ir jaunuoliai ateina... į dabartinės tikinčiųjų kartos puoselėjamus dvasinius namus. Ką jie ras – Viešpaties baime išpuoštus Karaliaus rūmus, virš kurių plevėsuoja Jo meilės vėliava, ar apleistus griuvėsius, kuriuose mėtosi viena kita pamaldumo, Evangelijos tiesų pažinimo, dievobaimingumo nuolauža? Tai priklauso nuo kiekvieno iš mūsų...

Dalia Janušaitienė
Iš www.btz.lt

LERJD „Radvila“ visuotinis susirinkimas

Po trejų metų pertraukos šių metų vasario 28 dieną vėl buvo suorganizuotas Lietuvos evangelikų reformatų jaunimo draugijos „Radvila“ visuotinis susirinkimas. Jame numatyta: nuveiktų darbų aptarimas, naujų planų, Draugijos vizijos apibrėžimas, atsakingų asmenų už jų įgyvendinimą išrinkimas, taip pat naujo Draugijos direktoriaus rinkimai.

Ankstų šeštadienio rytą susirinko jaunimas iš visos Lietuvos (Šiaulių, Biržų, Panevėžio, Kauno, Vilniaus, Kėdainių). Iš viso dalyvavo 29 žmonės (balsavimuose dalyvavo 20), kurie visą dieną paskyrė draugijos „Radvila“ veiklos aptarimui, jos gerinimui bei naujų tikslų išsikėlimui.

Susirinkimas buvo pradėtas Dievo žodžiu ir Lietuvos evangelikų reformatų gen. superintendenteo kun. Tomo Šerno įkvepiančio laiško skaitymu. Kadangi paskutinį kartą „Radvilos“ visuotinis susirinkimas įvyko prieš trejus metus, tad atsirado daug naujų klausimų, kurie turėjo būti išnagrinėti bendru nutarimu. Išsirinkus balsų skaičiavimo komisiją, pradėtas produktyvus visos dienos darbas. Kaip ir kiekvieną kartą, taip ir šį buvo renkami žmonės, kurie turėtų būti Draugijos garbės nariai – tai statusas, leidžiantis ateiti į susirinkimus, stebėti balsavimą, išsakyti nuomonę, tačiau nebalsuoti. Garbės nariais tapo gen. superintendentas kun. Tomas Šernas, kun. Rimas Mikalauskas, kun. Sigita Švambarienė, Andrius Rabačiauskas.

Buvo aptariama Draugijos direktoriaus pareigas užimsiančio asmens kandidatūra. Kokia Draugijos veikla ir gyvavimas be direktoriaus? Tad šio susirinkimo vienas iš pagrindinių tikslų ir buvo išrinkti „Radvilos“ vadovą. Ramintai Vareikaitei atsistatydinus iš šio posto, direktoriaus pareigoms užimti buvo iškelti net šeši preten-

dentai, tačiau, daliai kandidatų atsakius dalyvauti rinkimuose, bendru nutarimu iš dviejų kandidatų draugijos direktoriumi buvo išrinktas **Laurynas Jankevičius**. Be to, Laurynas šiais metais pratęs direktoriaus pareigas ir vaikų stovykloje „Nemradas“ Nemunėlio Radviliškyje.

„Radvila“ su Bažnyčios parama ir pagalba rengia ne tik vaikų, bet ir jaunimo stovyklas. Vėlgi, po ilgos pertraukos, šiais metais buvo nuspręsta ir vėl organizuoti jaunimo stovyklą. Ji bus sujungta su konfirmantų stovykla, puoselėjant viltį, jog šie metai bus sėkmingesni ir pasiekta norimų rezultatų! Šios stovyklos direktore išrinkta Irma Zablackaitė.

Šiais metais taip pat nuspręsta, jog draugija „Radvila“, kaip ir senais gerais laikais, turėtų ne tik organizuoti stovyklas ar inicijuoti jaunimo pamaldas, bet ir kitaip padėti Bažnyčiai, įsitraukti į jos veiklą bei praleisti daugiau laiko kartu su pačiais Draugijos nariais. Tad bendru balsavimu buvo nuspręsta, jog vienas iš „Radvilos“ narių bent vieną mėnesio sekmadienį padės sekmadieninėje mokyklėlėje (kuri Vilniuje vyksta kiekvieną sekmadienį 11 val.). Taip pat buvo iškeltas klausimas dėl atsakingo asmens, kuris sveikintų naujus konfirmantus, pristatytų jiems, kas yra „Radvila“, kiekvieną jų pakviestų įsitraukti į Draugijos veiklą. Praktiškai visi Draugijos nariai liko sužavėti šia

gražia idėja ir pasisiūlė savanoriauti. Jau buvo minėta, kad „Radvilos“ tikslas – suartinti Draugijos narius, kurti vieną didelę šeimą. Kaip vienas iš šių tikslų padėsiančių įgyvendinti projektų, tai daryti nuspręsta organizuojant pramogų – pratęsti boulingo turnyrus Panevėžyje, katingų konkursą Vilniuje ir naujai organizuoti dažasvydį Kaune. Daugiau informacijos, kada, kur ir kaip vyks renginiai, bus pranešta www.ref.lt bei www.radvila.lt svetainėse.

Aptarus visą numatytą oficialiąją susitikimo dalį, po nedidelės pertraukėlės pereita prie stovyklos organizavimo. Beje, nuo šiol ji vadinsis – LERJD „Radvila“ ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios organizuojama stovykla – „Nemradas“, kurios tema kasmet parenkama eilutėmis iš Biblijos. Stovyklos aptarimas ir planavimas, trukęs porą valandų, buvo baigtas malda ir visų išsiilgtomis jaunimo giesmėmis.

Beje, tie, kas nebuvo susirinkime, bet susidomėjo „Radvilos“ veikla, – prisijunkite prie šios Draugijos, rašydami naujam Draugijos direktoriui: laurynas@jankevicius.lt ar info@radvila.lt. Su tokia komanda ir jaunų žmonių ryžtu tikimasi, jog „Radvila“ įgyvendins visus išsikeltus tikslus ir pabaigs pradėtus darbus.

Simona Česnakaitė

Penktasis Gavėnios sekmadienis Panevėžio parapijoje

Kovo 22 diena buvo gana šaltoka ir žvarbi, palyginus su visa praėjusia savaite. Prieš pamaldas parapijos choristai rinkosi į repeticiją, o po jos – eilinės mūsų bažnyčioje pamaldos su Viešpaties Vakariene. Manėme, kad bus nedaug parapijiečių, nors visi žinojo, kad po pamaldų vyks dar ir parapijos sesija. Tačiau visų džiaugsmui susirinko pilna bažnyčia, nes vienos mūsų buvusios mielos parapijietės A. Varžinskienės artimieji atvyko paminėti mirusiosios mirties metinių, Joną Sprindį ir kitus artimuosius, išėjusius Amžinybėn, taip pat minėjo grupelę artimųjų. Kunigo homilija vertė visus giliau susimąstyti apie trapius gyvenimo esmę.

Po pamaldų vyko parapijos sesija, kurią malda pradėjo parapijos administratorius kunigas R. Stankevičius, pirmininkavęs ir sesijoje. Sekretore buvo išrinkta seniūnė I. Skiauterytė.

Parapijos seniūnų valdybos pirmininkas krt. P. R. Puodžiūnas perskaitė ataskaitą apie ataskaitiniu laikotarpiu nuveiktą darbą, o revizijos komisijos pirmininkė P. Taučikienė

Nuotrauka P. R. Puodžiūno

supažindino su parapijos finansinės ir ūkinės veiklos rezultatais. Išvada: išlaidos viršijo pajamas.

Parapijiečiai domėjosi naujos bažnyčios statybos projektu ir su juo susijusiomis išlaidomis.

Delegato ir kandidato į eilinį Sinodą Biržuose rinkimai vyko gana sklandžiai. Buvo pasiūlyti 2 kandidatai, išrinkta balsų skaičiavimo komisija, išdalyti biuleteniai ir pagaliau Sinodo delegatu išrinktas Donatas

Skiauteris, o kandidatu – Lietuvos ev. reformatų Konsistorijos prezidentas, parapijos seniūnų valdybos pirmininkas krt. Petras Romualdas Puodžiūnas.

Pasimeldėme už nuodarbų sekmadienį, padėkojome kunigui R. Stankevičiui už nuoširdžią bendrystę. Prieš skirstydami palinkėjome vieni kitiems Dievo palaimos.

Sigita Audickienė

Religinėms bendruomenėms ketinama skirti ketvirtadaliu lėšų daugiau nei pernai

Vyriausybė planuoja tradicinėms religinėms bendruomenėms šiemet išmokėti beveik 640 tūkst. eurų.

Pinigai kiekvienais metais skiriami tradicinių Lietuvos religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams atstatyti bei kitoms reikmėms. Pernai tam Vyriausybė skyrė apie 1,6 mln. litų (500 tūkst. eurų).

Didžiausią sumą – 571 tūkst. eurų – numatoma skirti Lietuvos vyskupų konferencijai, rašoma Vyriausybei pateiktame svarstyti nutarimo projekte.

Lietuvos stačiatikių arkivyskupijai planuojama duoti apie 33 tūkst. eurų, Lietuvos Sentikių Bažnyčios Aukščiausiajai Tarybai – beveik 7,8 tūkst. eurų, Lietuvos Evangelikų

Liuteronų Bažnyčios Konsistorijai – 7,3 tūkst. eurų.

Numatoma, kad Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios – *Unitas Lithuaniae* – Sinodui bus skirti 4,5 tūkst. eurų, Lietuvos musulmonų sunitų dvasiniam centrui – Muftijatui – 3,6 tūkst. eurų, Lietuvos žydų religinei bendrijai – 2,3 tūkst. eurų, o Lietuvos karaimų religinei bendruomenei ir Šv. Juozapato Bazilijonų ordino Vilniaus vienuolynui – po 3 tūkst. eurų.

Pagal projektą, mažiausiai pinigų bus išmokėta Rytų Sentikių Cerkvės, neturinčios dvasinės hierarchijos,

Vilniaus sentikių religinei bendruomenei (769 eurai), Kauno žydų religinei bendruomenei (584 eurai) ir Vilniaus miesto žydų religinei bendruomenei „Chassidie Chabad Lubavitch“ (300 eurų).

www.delfi.lt

Pas žydus atėjo šviesa ir džiaugsmas – *Purim* šventė

Kovo 4 d. judėjai minėjo Purim šventę. Šia proga svetainėje bernardinai.lt buvo atspausdintas Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės narės, panevėžietės Larisos Lempertienės rašinys, supažindinantis su šios šventės ištakomis ir tradicijomis.

Pirmojo pavasario mėnesio *adaro* (keliamaisiais metais – antrojo *adaro*) 14-ąją ir 15-ąją dieną švenčiama linksma ir visų mėgstama *Purim* (hebr. burtai) šventė. Ne veltui posakis skelbia: „*adarui* atėjus pagausėja džiaugsmo“. Šventės istorija aprašyta Biblijos Esteros knygoje: pasakojama apie išnaikinimą, grėsusį Persijoje gyvenusiems žydams, bei juos išgelbėjusį stebuklą, kurį padarė žydė Estera, Persijos karaliaus mylimoji. Žydai buvo ne tik išgelbėti, bet ir nugalėjo savo priešą, karaliaus patarėją Hamaną; šis buvo išbūręs žydų išnaikinimo datą, bet pats tą dieną buvo nubaustas mirtimi. Kaip būdinga žydų kultūrai, prisiminimai saugojami ir kulinarijos tradicijoje: per *Purim* kepami saldūs trikampiai pyragėliai su aguona *homentashn* (jid. Hamano kišenės). Rasta liudijimų, kad juos kepė ir žydų kaimynai lietuviai, tik nesuteikdami šiam receptui tokios prasmės kaip žydai.

Svarbu, kad Esteros knyga buvo įtraukta į žydų Bibliją, nors joje nėra karto neminimas Dievas, ir tekstas gali atrodyti tiesiog Persijos žydų bendruomenės kronika, kurios visi veikėjai buvo žmonės. Tačiau senovės religiniai autoritetai nutarė, kad Dievas šioje dramatiškoje istorijoje neminimas vien todėl, kad lydėjo visus jos vingrius, tačiau veikė lyg „po kauke“, „pasilėpusią“, todėl tik stebuklinga istorijos pabaiga atskleidė, kam žydai turi būti dėkingi už savo išgelbėjimą.

Suprantama, per *Purimą* Esteros knyga viešai skaitoma sinagogoje. Šis nedidelis tekstas, perrašytas ant atskiro ritinėlio ir saugomas dekoruotame įdėkle, perskaitomas nuo pradžios iki pabaigos, dalyvaujant visai bendruomenei. Vaikai į sinagogą atsineša specialių barškučių, kuriais skaitant bando užgožti Hamano vardą. Šventės ritualai atskleidžia žydų bendruomenės vieningumą:

dalijamos dovanos vargšams, siunčiamos šventinės vaišės. Per *Purimą* nepasninkaujama, o gedintys šią dieną nutraukia gedulą. Rengiamos puotos, per kurias nesibaiminama padauginti alkoholio. Žinomos šventųjų tekstų parodijos, kurios buvo skaitomos prie *Purimo* stalo (pvz., „*Purimo* ritinys, arba girtuoklių pasakojimai“). Kartais per *Purimą* rengiamos karnavalinės eisenos ar bent jau persirengiama – tai simbolizuoja slaptąją daiktų prigimtį ir įvykių sąsajas, kurios galiausiai taps akivaizdžios, ir tai ne kas kita, o dieviškoji apvaizda, – taip atsitiko ir *Purimo* istorijoje. Karnavalas vadinamas *adlojada* – tai žodis, sudarytas iš frazės „kol nebus galima atskirti“, simbolizuojantis sakralinę *Purimo* įvykių tvarką, „pasilėpusią“ po visiškos painiavos išvaizda. Pradedant Viduramžiais, ėmė formuotis tautinis teatras, statantis *purimšpilius*, t. y. Esteros knygos įvykiais, o kartais ir kitais bibliniais siužetais paremtus šmaikščius vaidinimus; juose neretai buvo išjuokiami tuometiniai

valdininkai ir žydų engėjai. Sovietmečiu pagrindiniai *purimšpiliai*, aktualizavę tuometinę žydų padėtį, buvo viena iš protesto prieš valdžios antisemitizmą formų, jų atlikėjai ir žiūrovai neretai buvo persekiojami. *Purimšpilių* tradicija gyva iki šiol.

Kai kurios pasaulio bendruomenės, be visų žydų kalendoriaus švenčių, dar mini ir vietinį, vadinamąjį *Mažąjį Purimą* – šios bendruomenės stebuklingą išgelbėjimą nuo pražūties. Suprantama, jo datos skiriasi. *Mažąjį Purimą* iki Antrojo pasaulinio karo šventė ir Vilniaus bendruomenė, minėdama 1794 m. per Kosciuškos sukilimą įvykusį stebuklą: Vilniaus apgulties metu patrankos sviedinys krito ant Didžiosios sinagogos stogo; tuo metu sinagogoje buvo susirinkusi beveik visa bendruomenė, net retai iš namų išeidavęs Vilniaus Gaonas Eljas. Išminčius garsiai perskaitė psalmę, ir rūkstantis sviedinys nesprogo.

Lara Lempert
Perspausdinta iš
www.bernardinai.lt

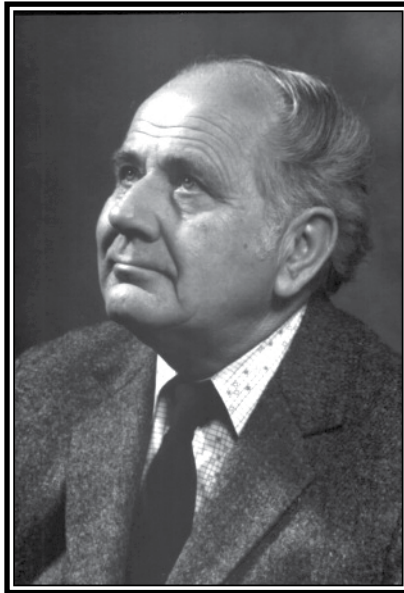
KURTAS VĖLIUS

(1920-2015)

Viešpaties malonėn buvo palydėtas Čikagos lietuvių ev. liuteronų „Tėviškės“ parapijos steigėjas, Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Konsistorijos garbės narys, Mažosios Lietuvos patriarchas, mecenatas Kurtas Vėlius, palikęs šį pasaulį 2015 m. kovo 4 d.

Kurtas Vėlius gimė 1920 m. kovo 8 d., Stankiškėse, Kintų seniūnijoje, Šilutės apskrityje. Mokydamasis Kintų mokykloje įstojo į Klaipėdos krašto lietuvių *Santaros* draugiją, skatino lietuviškąjį patriotizmą, už ką, 1939 m. kraštą prijungus prie Vokietijos, buvo suimtas nacių saugumo policijos. Atgavęs laisvę optavo už Lietuvą. Įgijęs Lietuvos pilietybę apsigyveno Kaune, tačiau ten 1940 m. kelis kartus buvo tardytas kitos represinės institucijos – bolševikų NKVD milicijos. Vengdamas suėmimo, nelegaliai sugrįžo į tėviškę Stankiškėse, kur vėl patyrė sunkumų dėl lietuviško patriotizmo puoselėjimo. Karo pabaigoje K. Vėlius pasitraukė į Vokietiją, o vėliau išvyko į JAV, apsigyveno Čikagoje.

K. Vėlius buvo vienas Čikagos liuteronų „Tėviškės“ parapijos steigėjų ir Mažosios Lietuvos Fondo Tarybos pirmininku. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, mecenatas dosniai rėmė šalies liuteronų bažnyčių restauraciją, knygų leidybą, labdarybės veiklą, itin dosnia auka parėmė Palangos liuteronų bažnyčios statybą. (Vilniaus reformatai taip pat patyrė Jo geradarystę – mecenavo choro „Giesmė“ keliones į LEBMS

organizuojamas „Giesmių šventės“, skaitome Jo lėšomis išleistą brolio Alfredo Vėliaus išverstą Bibliją – „V.r.ž. past.).

2002 m. K. Vėlius publikavo autobiografinę knygą „Dvyliktoji diena“, kurioje detalai aprašė savo gyvenimo kelią, pašvęstą Tėvynei ir Bažnyčiai. „...visas mano keturiasdešimties metų ir gana rezultatyvus triūsas neturėtų nei grašio vertės, jeigu nepasitarnautų Tėvynei ir mano tikėjimo Bažnyčiai. Jau taip

surėdytas pasaulis, kad dvasinių vertybių neišreikši, nesuteikęs joms medžiaginės formos. Bet ačiū Dievui, turėjau tikslą ir viltį, jog ateis nepriklausomybės laikas jį įgyvendinti. Kiekvienas privalome įdėti savo indėlį į Tėvynės ateitį. Mes gi, vaizdžiai tariant, esame josios bitės, o ji mums visiems turėtų būti tarsi korys. Tik tuomet ji įgytų tikrąją savo nepriklausomybę.“ (Kurtas Vėlius, „Dvyliktoji diena“).

K. Vėlius mirė 2015 m. kovo 4 d. Laidotuvių apeigas, asistuojant „Tėviškės“ parapijos kunigui Liudui Miliauskui ir kitiems dvasininkams, kovo 13 d. pravedė Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios vyskupas Mindaugas Sabutis. Mecenatas palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Padėka Dievui už K. Vėlių atiduota Čikagos „Tėviškės“ parapijos bažnyčioje kovo 15 d.

„Palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje. Taip, – sako Dvasia, – jie turi atilsėti nuo savo vargų, nes jų darbai juos lydi.“ /Apr 14,13/.

Kun. dr. Darius Petkūnas

Kovo 4 d. Vilniaus ev. reformatų parapijos seniūnų tarybos posėdyje nutarta Vilniaus parapijos sesiją šaukti balandžio 12 d. po pamaldų, apie 12 val., Pylimo g. 18.

Taip pat sutarta dėl **Kapinių švenčių Vilniaus krašte:**

gegužės 30 d., šeštadienį, 11 val. Kapinių šventė Kairėnų kapinėse, atsakinga D. Indriūnaitė;

birželio 13 d., šeštadienį, 11 val. Kapinių šventė Karveliškų kapinėse, atsakinga V. Cupreva;

birželio 20 d., šeštadienį, 11 val. Kapinių šventė Antakalnio kapinėse, atsakinga D. Indriūnaitė.

INFORMACIJA

Kovo 11 d. Biržų reformatų bažnyčioje vyko visų evangelikų bendruomenių bendros padėkos pamaldos, skirtos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui paminėti.

Tą dieną Biržų rajono savivaldybės vadovai, partijų bei visuomeninių organizacijų atstovai Valstybės atkūrimo 25-ečio šventės proga Biržų senosiose evangelikų reformatų kapinėse atidavė pagarbą ir padėjo gėlių ant 1919 metų kovose dėl Lietuvos Nepriklausomybės žuvusio karininko Jono Nastopkos kapo.

Kovo 20–21 d. vykusios pavasario „Maisto banko“ akcijos metu Biržuose suaukota 3636 vnt. produktų už 3100 eurų. Visi surinkti produktai bus skirti Biržų rajone veikiančioms viešosioms ir kitoms nevyriausybinėms įstaigoms, daugiausia dirbančioms su vaikais ir jaunimu: VŠĮ „Pagalbos centras“, Vabalninko šeimos ugdymo ir laisvalaikio centrui „Aš – Jis“, vaikų dienos centrams „Vilties šviesa“, metodistų bažnyčios vaikų dienos centrui, Medeikių vaikų globos namams „Vaiko užuovėja“, taip pat Biržų rajono neįgaliųjų draugijai.

Kovo 23 d. sukako 80 metų, kai buvo išleistas (1935) pirmasis laikraščio „Lietuvos evangelikų kelias“ numeris Klaipėdoje (savaitraštis), nuo 1939–1940 m. leistas Kaune (dvisavaitis laikraštis).

Laikraščio leidybą Liuteronų Bažnyčia atnaujino po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo – 1990 m.

Nuo 2005 m. vėl dienos šviesa išvydo laikraščio pavidalą. Trumpam „Lietuvos evangelikų kelio“ leidyba buvo sustojusi, bet 2010 m., gavus paramą iš Pasaulinės liuteronų federacijos ir leidyba ėmus rūpintis viešajai įstaigai „Augustana“, laikraštis vėl pasiekia atokiausias liuteronų parapijas Lietuvoje.

Nuo 2014 m. „Lietuvos evangelikų kelio“ prenumerata priimama visuose „Lietuvos pašto“ skyriuose, taip pat internetu <http://prenumerata.post.lt>.

Vyr. redaktorius – vysk. Mindaugas Sabutis, redaktorius – Kęstutis Pulokas.

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinyių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944
www.klion.lt

LAI DA EVANGELIKAMS

„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ – kas antrą šeštadienį 10.15 val.

kartojama per tą patį kanalą kitą šeštadienį 10.15 val.

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

Parėngė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo, spausdino

Raimondas Natka,
Danutė Kavaliauskienė,
Damian Finer

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisto ir trumpina savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.

Sveikiname

ONĄ STEPONAVIČIŪTĘ-DUČINSKIENĘ,
kovo 27-ą atšventusių 85-ųjų metų sukaktį.

Linkime sveikatos, ramybės
ir Viešpaties palaimos.

Vilniaus ev. reformatų parapijos
seniūnų taryba